

PETRA JERINA¹

Refleksija

V četrtek, 18. januarja 2024, sem si v Slovenskem narodnem gledališču Drama ogledala gledališko uprizoritev komedije *Dvanajsta noč ali Kar hočete*, ki jo je napisal William Shakespeare, režiral Janusz Kica, dramaturginja je bila Mojca Kranjc, v glavnih vlogah pa so nastopali Tina Vrbnjak, Polona Juh in Marko Mandić. Komedija *Kar hočete* je ena najpogosteje uprizarjenih Shakespeareovih komedij. Nastala je v letih 1600 do 1602, premiero pa je doživela na dvoru kraljice Elizabete I. leta 1602. Značilnost komedije je nevednost dramskih oseb, kar zabava gledalce, saj so edini, ki lahko sledijo celotnemu dogajanju.

V komediji spoznamo glavni lik Viola, plemiško hči, ki se reši iz brodoloma nekje v Iliriji ter se zaposli pri vojvodi Orsinu kot njegov sluga Cesario. Za opravljanje služabniških dolžnosti mora navidezno spremeniti spol, kar posledično vodi v ljubezenski kaos. Vojvoda Orsino, ki goji močna čustva do grofice Olivije, začne pošiljati Cesaria k grofici in ta se zaljubi v Cesaria/Violo. Komedija se razplete tako, da na posest grofice Olivije pride Violin brat dvojček Sebastian in na koncu se Sebastian poroči z grofico, Viola pa razkrije svojo pravo identiteto in se poroči z vojvodo, do katerega je gojila čustva. Poročita se tudi Marija, Olivijina služkinja, in vitez Tobija, Olivijin stric.

Kljub temu, da je drama nastala v času renesanse, njena vsebina temelji na aktualni temi 21. stoletja, LGBTQ+ tematiki, kar me je nadvse navdušilo, saj se marsikdo spopada z iskanjem samega sebe v ljubezenskih odnosih ali pa samo z iskanjem prave identitete. Zdi se mi prav, da se tudi gledališče ukvarja z za nekatere tudi tabu tematikami, ter izpostavlja, da so takšne stvari popolnoma normalne, in ko ima človek na izbiro, kar želi, ga lahko odnese tudi v neznane vode. Odličen primer v komediji je Viola, ki pravi, da ne ve ali je moški, ženska ali spaka, ko ugotovi, da se je grofica zaljubila vanjo zaradi zunanosti, sama pa goji čustva do vojvode, kar napeljuje na fluidnost spola in istospolno umerjenost s strani grofice, ki sicer tega ni vedela. Seveda je komedija z bolj direktno tematiko LGBTQ+ prirejena sodobnemu gledališču, vendar z visokim poetičnim slogom govora dodaja pridih renesanse.

¹ Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana, 3.f. jerinapetra@gmail.com

Uprizoritev je potekala tekoče, brez prekinitev. Tudi sama struktura je bila zelo izpopolnjena, saj se predstava ni vlekla, ampak je trajala ravno dovolj časa. Zelo me je fascinirala izbira igralcev, saj sta si bila v predstavi lika Virole (Tina Vrbnjak) in Sebastiana (Klemen Janežič), ki sta v zgodbi dvojčka, zelo podobna. Komedija je imela zgradbo dramskega trikotnika, vključen je bil razplet in vrh ter posledično tudi razplet, pika na i pa so bili komični vložki, da je gledalec z olajšanjem spremljal zaplete in se nasmejal. Tudi igralci so me prepričali, govorili so jasno in glasno, močno sem lahko čutila njihovo prisotnost in koncentracijo na odru, predvsem pa sem verjela celotnemu dogajanju in se tudi sama vživela v zgodbo ter sočustvovala z liki.

Najbolj so me navdušile vloge Marije, služkinje grofice Olivije, viteza Tobije Rigeja, ki je Olivijin stric, viteza Andreja Medlike, tesnega prijatelja viteza Tobije, in norca na dvoru. S svojimi ukanami do Malvolia, dvornika Olivije, so poskrbeli za komično vzdušje in marsikdo se je nasmejal iz srca. Najbolj komičen trenutek je bil zagotovo, ko so Malvoliu poslali pismo, kjer so mu napisali, da je všeč grofici, in ga pripravili do tega, da se je oblekel v naravnost komično opravo z rumenimi nogavicami ter naramnicami in se osmešil pred grofico. Poleg tega so zakuhali tudi dvoboj med Violo in vitezom Andrejem, s katerim se je na koncu spopadel Sebastian. Vloga grofice Olivije mi je dala občutek pomembnosti, elegance in visokosti, prav tako Malvolio, ki je kljub komični zunanosti mislil, da ima visok položaj. Vojvoda Orsino mi je vzbudil občutek ponosa, ko je mislil, da bo osvojil srce grofice, Viola pa je bila skozi celotno dogajanje zelo zmedena in nesigurna ter je v meni vzbudila sočutje, a se na koncu vendarle vse konča, kot se mora.

Uprizoritev komedije mi je bila zelo všeč, saj so jo zelo dobro priredili sodobnosti, da je razumljiva. Gledalec se ob gledanju zlahka sprosti in nasmeje, obenem pa tudi razmisli ter se zave aktualne teme, o kateri se marsikdaj premalo govori. Ogled priporočam vsakomur, ki si želi sprostitve in smeha.

Besedilo je bilo za objavo delno jezikovno urejeno.